

82de Møde.

Lørdag den 22de Februar, Kl. 1.

Formanden: Ved Skrivelse af 21de ds. meddeler Krigsministeren, at han ønsker her i Tinget at fremsætte:

Forslag til Lov om Forsøgsforplejning ved Hæren.

Jeg giver den højtærede Krigsminister Ordet for at fremsætte det anmeldte Lovforslag.

Krigsministeren (Madsen): Det Lovforslag, som jeg herved har den Ære at fremsætte for det høje Ting, angaar en Bevilling til et Forsøg ved 2 Fodfolksregimenter paa en ændret Maade til Forplejning af Mandskabet. Som det vil være det høje Ting bekendt, gives der efter de nugældende Bestemmelser kun Brød in natura til Manden, medens det derimod er overladt til ham selv i øvrigt at skaffe sig alle andre Livsfornødenheder ved Hjælp af Lønningen, nemlig de 55 Øre daglig. Det er imidlertid forlængst erkendt, at i Betragtning af de nuværende Prisforhold er dette Beløb for lille til at tilfredsstille endogsaa meget beskedne Krav, og det netop paa en Tid, hvor det er af Vigtighed, at Manden faar god og rigelig Kost. Derfor har ogsaa her i Tinget det Ønske været fremme at gaa til en noget forøget Lønning. Et Tilskud af 10 Øre daglig til Lønning vilde medføre en Forøgelse af Udgiften for Statskassen af $\frac{1}{4}$ Million Kr. aarlig, uden at man derfor kunde paa-regne, at Soldaten vilde faa en virkelig passende Forplejning, naar han, som hidtil, skulde være henvist til at anskaffe sig Måd og Drikke paa Beværtningssteder. Det er derfor ogsaa Tanken at gaa en anden Vej, nemlig ved Sammenlutning af Midlerne i en Fælleshusholdning at søge væsentlig bedre Vilkaar tilvebragte derved, at ingen faar nogen Pengefordel ved Soldatens Bespisning, saaledes at hele det Beløb, der kan tilstaaes til hans Underhold, virkelig kommer ham selv til gode. En lignende Ordning følges for Tiden i andre, fremmede Hære, der derved have en væsentlig Fordel fremfor

den danske Hær. Dersom det foreliggende Forslag bliver til Lov, er det, som sagt, Tanken at gøre et Forsøg ved 2 Fodfolksregimenter med en Ordning i den omhandlede Retning, hvorved den værnepligtige skulde faa fuld Forplejning, altsaa alle Maaltider, Morgen, Middag og Aften, uden at han derved skulde udrede nogen Udgift saa lidt til dette som til Vadsk og lignende. Derimod skulde der yderligere kun gives Manden et lille Beløb af 10 Øre daglig til Smaaafornødenheder. Maaltiderne skulde nydes i Samling, saaledes at de værnepligtige Befalingsmænd deltog deri, hvorved der tilsigtes tilvebragt et kammeratligt Sammenhold og, om man vil, et militært Familieliv i den Tid, da Manden ved Indkaldelsen til Tjeneste er fjernet fra det private Familieliv. Meget vil jo afhænge af den Maade, hvorpaa denne Tanke bliver bragt til Udførelse, men jeg nærer den Forvisning, at dersom Lovforslaget bliver til Lov, ville de paagældende Afdelinger sætte en Ære i at løse Opgaven saa godt, som det er muligt. Jeg anser det for givet, at man derved ikke blot vil opnaa at tilfredsstille de rimelige Fordringer til Forplejning, hvorpaa de værnepligtige have et billigt Krav, men at der ogsaa vil vindes væsentlige Fordele i andre Retninger. Det er jo nemlig af ikke ringe Betydning, at Mandskabet, der er tilvebragt ved almindelig Værnepligt, kommer til at indtage alle Maaltider i Fællesskab under Iagttagelse af god, sømmelig Tone, men for øvrigt selvfølgelig under naturlig, utvungen Samtale. Der bør sikkert lægges ikke ringe Vægt paa, at Soldatens Liv uden for Tjenesten bliver saa heldigt som muligt, og at Lejligheden bliver benyttet, hvor Omstændighederne tillade det, til at udvikle Mandskabet ogsaa rent menneskeligt i dets Fritid. I hvert Fald vil man herved kraftig kunne modarbejde Tilbøjeligheden til at søge daarlige Steder, til Udskejelser og Drukkenskab, der er Kilden til saa godt som alle de Forseelser, der begaaes af værnepligtige i Tjenesten.

Samtidig med dette Forsøg paa at opnaa en bedre Forplejningsmaade, er det min Hensigt ved 2 Kompagnier, som skulle prøve de ændrede Uniformer, at tilvebringe de nødvendige Oplysninger om de Forhold, som vilde indtræde, naar man skulde sikre Soldaten en fuldstændig Forsyning med Undermundering og Skotøj. For saa vidt man kommer til tilfredsstillende Resultater, kunde der være Tale om en Ordning, ifølge hvilken ingen indkaldt værnepligtig behøver at yde noget